

ΤΟ ΚΡΟΚΥΛΙΟ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΡΟΚΥΛΕΙΩΝ ΔΩΡΙΔΑΣ «Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ»

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 47 • ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1991-ΓΕΝΑΡΗΣ 1992 • ΔΡΧ. 200 • ΤΗΛ. 6913414-7654555 • ΓΡΑΦΕΙΑ: Λ. ΚΑΡΕΑ 106, Τ.Κ. 16233

ΣΑΛΠΙΣΜΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Είναι αναμφισβήτητο πως ο Σύλλογός μας από τότε που ιδρύθηκε έπεσε σε χέρια αξία. Καθοδηγήθηκε από ανθρώπους που τους χαρακτήριζε η μεγάλη αγάπη για το χωριό μας και για τους χωριανούς μας, το μεγάλο τους ενδιαφέρον για την αναβάθμιση του χωριού και η όρεξη για προσφορά.

Όλοι οι Κροκυλιώτες αγαπούν το Χωριό μας. Οι πιο πολλοί γιατί γεννήθηκαν και έζησαν εκεί τα καλύτερα χρόνια της ζωής τους ασχета αν έζησαν και μεγάλωσαν νηστικοί ή χορτάτοι. Κόντα σ' αυτούς οι γυναίκες τους ή οι άντρες τους-αν είναι ξενομερίτες-και τα παιδιά τους. Αναμεσα σ' αυτούς ξεχωρίζουν όσοι εκφράζουν με λατρευτικά θα λέγαμε έργα την αγάπη τους, που δεν λογαριάζουν κόπους και θυσίες προκειμένου να συμβάλλουν στην αναβάθμιση του χωριού μας και στην πρόοδο των χωριανών μας.

Τέτοιοι αναδείχθηκαν πολλοί και δούλεψαν είτε μέσα από τα Διοικητικά Συμβούλια, είτε πλάι τους σε ομάδες εργασίας και συντελέσανε, άλλος περισσότερο κι άλλος λιγότερο, ανάλογα με τις δυνατότητές τους, στο ανέδωμα και την ανάδειξη του Συλλόγου μας και του χωριού μας στην πρώτη θέση του ευρύτερου χώρου της Φωκίδας. Και μόνο τις μοναδικές πολιτιστικές εκδηλώσεις των "Μακρυγιαννείων" και το Διαρκές Αναπτυξιακό Συνέδριο Βορειοδυτικής Δωριδας, καθώς και το Κέντρο Ψυχαγωγίας "Το Λειβάδι", τη μόνη θεατρική Σκηνή, το Ξενοδοχείο του χωριού και το Καταφύγιο της Παναγίας, το εξαιρετο Χορευτικό μας και την απόκτηση Στέγης στην Αθήνα να λογαριάζουμε, μπορούμε να συμπεράνουμε πόσες πολλές και μεγάλες δραστηριότητες ανέπτυξε ο Σύλλογός μας, με αφειρία την κατασκευή της Προτομής του μεγάλου μας "Μακρυγιάννη" και πόσο καλό τόπο πιασύν οι κόποι μας και οι προσφορές των εκλεκτών μας Ευσεργετών και Δωρητών του Συλ-

λόγου και του Χωριού.

Ο Σύλλογός μας πότε δεν ασχολήθηκε με την πολιτική και καλά έκανε γιατί όπου μπαίνουν η πολιτική και τα κόμματα, κουβαλάνε μαζί τους τις διχονοίες, τη διαίρεση και τον εκφυλισμό. Συνεργάστηκε πάντοτε, όσο περνούσε από το χέρι του, αρμονικά με όλα τα Κοινωνικά Συμβούλια και τους Προέδρους, σε όποια κομματική παράταξη κι αν ανήκαν. Κράτησε μακριά τους κομματάρχικους και τις ξένες επηροές, από την

ίδρυση του μέχρι σήμερα. Πιστεύουμε πως και στο μέλλον το χρώμα του θα είναι λευκό σαν του ήλιου το φως. Και είναι γνώστό πως το λευκό φως του ήλιου δεν είναι απλό, αλλά σύνθετο και όταν αναλυθεί εμφανίζονται όλα τα χρώματα της ιρίδας σε μια θαυμάσια και κανονική διάταξη και αρμονική συνεργασία. Ας προσπαθήσουμε όλοι μας να μην αμυρλώσουμε το φως του ήλιου μας. Να μη θαμπώσουμε τη διαφάνεια και τη δαύειά

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 4

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Στηριγμένα με το γράμμα 26 του κοινοτικού καλλώγιμα τα μέλη του Συλλόγου μας σε τήσφα τακτική Γενική Συνέλευση που θα γίνει στις 22 Μαρτίου 1992, πέρα Κτηροσά και ώρα 10 π.μ. στο Εθνικό Θέατρο Ερμείων, με θέματα προσηρούς διατάξεις:

1) Λογαροσία του Διοικητικού Συμβουλίου για το 1991 και έκθεση λογαριόμενων

2) Έγκριση θέσεως της Ελεγκτικής Επιτροπής, ιστολογισμός, οικονομικός ιστολογισμός για το 1991 και προσηρολογισμός για το 1992.

3) Τακτοποίηση του Καταστατικού.

Σε περίπτωση μη απαρτίας η Γενική Συνέλευση θα επαναληφθεί την επόμενη Κυριακή την ίδια ώρα και στο ίδιο μέρος.

Για το Δ.Σ. ο Πρόεδρος
Α. Αθινούσσησός.

ΘΕΡΜΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρακαλούμε τα μέλη μας να προσέλθουν στη Γενική μας Συνέλευση γιατί θα συζητηθούν θέματα σημαντικότα για τις παρωσιμιά δουστηριότητες του Συλλόγου μας και θα ληφθούν αποφασίσεις καθοριστικές σημαντικές για το χωριό και τους χωριανούς μας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Σας γνωρίζουμε ότι στη στέγη του Συλλόγου μας στην Λεωφόρο Καρέα 106 Εσναρχίσαυ τα μαθηματα Ρυθμικής Γυμναστικής για όλες τις ηλικίες. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε ν' απευθύνεστε στην Κα Τόνια Στάθη Αγγελοπούλου στο τηλέφωνο 7515.450.

ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ

Στείλτε τα παιδιά σας στο Χορευτικό. Τους προσφέρετε έτσι χαρά και αναβαθμίζεται ο Σύλλογος και το χωριό μας.

ΘΕΡΜΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Συμπαρασταθείτε στο Σύλλογό μας και ενισχύστε τον οικονομικά. Έχει τόσες ανάγκες από υποχρεώσεις των Μακρυγιαννείων, από την κατασκευή της Μόνιμης Θεατρικής Σκηνής στο Κροκύλιο. Έχει τόσες δραστηριότητες να κάνει ακόμα και η αίθουσα μας βελει πολλά ακόμα για να τακτοποιηθεί.

Μπορείτε να καταθέσετε όποιο ποσό στους παρακάτω λογαριασμούς μας:

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
Κατόστημα 31185980
Κατόστημα 121 Πλ. Προσκόπων-Αθηνών
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ
Αρ.θ. Λογαριασμού 101-002101-334051

ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΤΕ

Παρακαλούμε θερμά τα μέλη του Συλλόγου και τους φίλους μας:
1) Να μας στέλνουν τις συνδρομές τους για την Εφημερίδα και το Σέλλογο.
2) Να μας στέλνουν το νέα τους για δημοσίευση.
3) Όταν αλλάζουν διεύθυνση και τηλέφωνα να μας το γνωστοποιήσουν.

Δραστηριότητες της Ιεράς Μητροπόλεως Φωκίδας

Η Ιερά Μητρόπολις Φωκίδας με τη φειτωμένη καθνήρηση των Σχλητισματικών Μητροπολιτών Κυρίων Αθηναγόρου, ανέπτυξε και φέτος μεγάλη δραστηριότητα.

Α. ΕΚΔΟΣΗ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Εξέδωσε εγκόσμιο ημερολόγιο αφιερωμένο στο ιστορικό και χωρικό Πελοπόννησο. Στο Σύλλογό μας έστειλε 30 τα οποία διατέθηκαν σε μέλη του αντι 100 δραχμίων το καθένα. Στην αρχή του ημερολογίου η Σεβασμιότατος Ιεραστήνας προς το ποιμνίο των τις παρακάτω ενυχίες:

«Αγαπητοί μου αδελφοί κληρικοί και λαϊκοί, ένας ακόμα νέος χρόνος ανέπύλλει το 1992.

Η πατρική μου επιχή και προσήχη ενυ-

να και αγρότης, τούπος να είναι για όλους σας, ευλογημένος, χορηγιμένος, ευρωστικός και δημοκρατικός και η παρουσία του Κυρίου μας να είναι περισσότερο ζωντανή και αισθητή στη ζωή μας.

Με πολλή Πατρική στοργή και αγάπη.

Ο Φωκίδας Αθηναγόρος»

Β. ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΤΙΜΙΩΝ ΔΩΡΩΝ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ ΣΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΦΩΚΙΔΟΣ

Όπως είχε επισημάνει στο φύλλο Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 1991 η εφημερίδα "ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΒΗΜΑ" ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης μας κ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ κατά την προσέλευσή της Ιεράς Μονής Γρηγορίου του Αγίου

Όρους, παρά τον φόστο των εργασιών του μετήρη για λίγες μέρες στο "Περίβολο της Παναγίας" επισκεφθεί και άλλας δύο Ιεράς Μονάς, τις Διονυσίου και Αγίου Παύλου.

Από την Ιερά Μονή του Αγίου Παύλου υπέστεισε την υπόσχεση από τον Καθηγόμενο της Ιεράς Μονής ο Σεβασμιότατος, τις παρασηρές των Χριστογενών να υποσταλούν τη συνοδεία Ιερός αντιπροσωπείας προς αγιασμέν των κατοίκων της Ιεράς Μητροπόλεως Φωκίδας το Τιμία Δύορα των Μόρων που φιλάσσανται ως μέγας θιασερός της Χριστιανοσύνης στην Ιερά Μονή Αγίου Παύλου του Αγίου Όρους.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 4

Ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Φωκίδας κ.κ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ΕΥΧΕΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου εύχεται σ' όλους τους χωριανούς και τους φίλους του Κροκυλιού χαρούμενο και επιτυχημένο το Νέο Έτος 1992 και προσηύχων ευχρικά.

Εύχεται και χρόνια πολλά σε όλους έχουν την αναστασία τους γιορτή.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Σας γνωρίζουμε ότι στη στέγη του Συλλόγου μας στην Λεωφόρο Καρέα 106 Εσναρχίσαυ τα μαθηματα Ρυθμικής Γυμναστικής για όλες τις ηλικίες. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε ν' απευθύνεστε στην Κα Τόνια Στάθη Αγγελοπούλου στο τηλέφωνο 7515.450.

Η ΓΡΟΥΝΑ ΚΙ ΤΑ ΚΟΥΚΟΥΡΕΛΙΑ

καθνήμισαν κλέστη από το βα πύλο από δια και μεσ απόν και κι όποια σημάδα οξ εν άλλ! Του βράδ' μας έρχαν απάν απάν οι μανάδες μας και έβλιν κόνε γασά σκαίμενοι.

Αλλά πηριόδια ήταν του κρημοσ, του κρημοσ, που κού, η αμπαρζα, οι επουμπίδες, του τούκας η ζήμνη, ον βλίας, τα πηριόδια, η άρα-μάνα, η τρέστα τα κούκουρελια, τα κρημια, οι κούκουρελ, το κρημια, η κρημια και άλλα

Αν' έρχαν ένα σκαίο πηριόδια Μπαράτα Κέιν η γροίνα και τα κούκουρελια τα διασάου ήταν.

«Τα κούκουρελια ήταν και' μαρς φουλίδες απόν πλάος σιν κείνης σ' κείνησιν τα κού-τια. Τς απροηγέβιας κι ποι-ζήσι σα ναίτεν δικαίως.

Η γροίνα ήταν πύλο του-

Ε.Α.

Η ΠΑΛΗ ΜΑΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Η φωτογραφία που δημοσιεύουμε είναι 71 χρόνων.

Όπως γράφει στο κάτω μέρος της, φωτογραφήθηκαν 25 Κροκυλιώτες και 2 Κροκυλιώτισσες την ημέρα των Χριστουγέννων στις 25-12-1920.

Η Αμερικανική Σημεία στο βάθος δείχνει ότι πρόκειται για Κροκυλιώτες μετανάστες στις ΗΠΑ που πολύ πιθανόν να γιόρταζαν τα Χριστούγεννα μαζί.

Διακρίνουμε ανάμεσά τους τις δύο θυγατέρες του Δημητρίου Χαράλαμποπούλου (Πολιμωρού). Τον ίδιο τον Δ. Χαράλαμποπούλου, τον Δημήτριο Ανγκερόπουλο, τον Γεώργιο Λουκάτοπουλο, τον Αθανάσιο Ράπτη (Παλάσκας), τον Παναγιώτη Ράπτη (Νταλιανοπανάγιωτης), τον Παναγιώτη Σαΐτη (Παπαϊούρα), τον Αδόλφο Ανγκερόπουλο, τον Χαράλαμπο Τριανταφυλλόπουλο, τον Αθανάσιο Σαΐτη (Καφούρας), τον Παναγιώτη Γ. Σακκαρέλο, τον Αθανάσιο Σίδερα, και τον Λαμπρο Ψήπτα. Όποιος γνωρίζει άλλον να μας τηλεφωνήσει να το δημοσιεύσουμε.

3ο ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ Β. Δ. ΔΩΡΙΔΑΣ

Εισήγηση ΜΑΡΙΑΣ ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΤΡΙΚΗ

Η ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Ταύτη η πατρίδα, τον έχουσι όλοι μαζί και όσοι και αν ήσαν, και πόλιν και κωμόπολιν και πολιτείας και αγροτικές και οι άλλων μακρότατον απόστατον. Όσοι αγνώστους, ανόλογους ο καθείς, τρέχουν να έρθουν εδώ. Το κοινόν δικαίωμα όλων μαζί και τη φύλιν και όλα αυτά!

Μακρυγιάννης

Είμαστε εδώ σήμερα και ακουμπάμε σαν άλλος Ανταίος στην ελασσοκρεμάση "πετοήσασα γη" της Δωρίδας, στις ρίζες μας για να πάρουμε ισχυρή δύναμη για την "εφοδα του φόρου", όπως λέει ο ποιητής μας Σκελιανός. Να αντιλησούμε αξιωματικά και υπερηφάνεια από τα γηγενή μας εδάφημα των βουνών μας. Να αντιλησούμε στα δισυνη νερά των πηγών μας την κρυστάλλινη ελληνική μας ταυτότητα.

Ο χώρος μας και η παράδοσή μας καθορίζουν αξίες ακατάλυτες της πολιτιστικής μας φυσιογνωμίας.

Α' Ο χώρος

Ο χώρος που διαμορφώθηκε ο δικαίος χαρακτήρας, εξακολουθεί με τα βουνά και ποτάμια του, την πανίδα και τη χλωρίδα να φέρνει το ίδιο μήνυμα για τη ζωή και την αλήθεια. Χώρος που ακούγεται το μήνυμα της λευτεριάς από το κλέφτικο και ιστορικό δημοτικό τραγούδι, το μήνυμα της Μακρυγιάννειας σκέψης σε μια εποχή που αγνό η λαϊκή ψυχή της νεώτερης Ελλάδας, καθώς βγήκε μέσα από το καμινί της δουλειάς ολόδια όπως είχε ξεσηδύσει από τη δικαίη γη. Έμαθε δηλαδή στο βάθος και στο πλάτος την έννοια της ελευθερίας και της ιστορίας στα χρόνια που όλοι είμαστε ρογιάδες.

Χώρος με ορόση τα μνήμη της θυσίας του Διάκου με ολοκάθαρο τον σπόγγα των εθνομαρτυρικών διδασκάλων της περιοχής μας, τον Ευγένιο Γιαννούδη τον Αιτωλό, τον μαθητή του, Αναστάσιο Γαρδίδη, από την γειτονική μας Ευρυτανία, των γειτόνων επίσης Ηπειρωτών Νεόφυτο Δούκο και Αθανάσιο Φαλίδα και κυρίως το Κοσμά τον Αιτωλό.

Χώρος που γεννήθηκαν οι παππούδες μας και οι πατέρες μας, αυτοί οι αγώνιστοι Μεγάλοι, που μας κληροδότησαν το ελληνοχριστιανικά ιδεώδη: την ευγένεια, την υπερηφάνεια, την ανδρεία, την απειράλλη φιλότιμη, το υψηλό φρόνημα, την αγάπη της ελευθερίας, την ελληνική λεβεντιά, προγονικές αρετές που έγιναν καθοδηγητές, ώστε να φθάσουμε στο πρόσφορο παρελθόν μας με πολεμικό πραγματώματα, που ενέπνευσαν στην ψυχή μας ανύσταση, που ολοκλήρωσε η επιτημονική και επιχειρηματική μας δραστηριότητα.

Η παράδοση. Η αναφορά μας στο Χθες καθορίζει το Σήμερα

Τη φυσιογνωμία της περιοχής μας δεν σκαρφίζεται μόνο το επιβλητικό φυσικό περιβάλλον, όσο η πολιτιστική κληρονομιά που στάθηκε για μας ο άριστος κόπος της Αριάδνης, που από το μακρινό σκοτάδι της δουλειάς μας έβγαλε και μας έδωσε τη δυνατότητα για δημιουργίες αξιολογικές.

Δυστυχώς εμείς οι επιγινόμενοι μετά από διαρκείς στον αιώνα μας πολέμους, μετά από Εξοφλήσεις, -ισμούς, είδαμε να χάνει ο άνθρωπος την ισσορροπία του, κλιμακωμένους ανάμεσα στο ολόσεν ευρυμένο χάσμα μεταξύ των αλματώδων τεχνικών προόδων και της ψυχικής υποτονικότητας. Ο ρυθμός της νέας ζωής, οι μορφές διαβίωσης, η νέα τεχνική και υλοτοπία στις οικονομικοκοινωνικές σχέσεις το νέο αντικείμενο της ανθρώπινης συμπεριφοράς, η αφανιστική πορεία της αποκατάστασης των παντων (ενδυμασία, μοσχοκίτρινα, ντοκουρί, ψυχογυγία, κ.α.), οι μετακινήσεις των πληθυσμών, το ανακάτεμα των κοινωνικών τάξεων, τα εύκολα ταξίδια, αφάνισαν την παραδοσιακή σταθερότητα.

Ο λαός κι ιδιαίτερα η νεολαία ζητάει να μεταπηδήσει απότομα προς νέους αστικές τρόπους ζωής και τα περιεσπαστα ξενικά έθιμα. Κίνδυνος που γίνεται για τον Έλληνα απειλητικότερος, εν όψει της αύξησης συμμετοχής μας στην ΕΟΚ, εν όψει των ανακαταστάσεων και των αλλοιώσεων που θα επιφέρει η ένωση αυτή της Ευρώπης. Δεν πρέπει να αγνοήσουμε την πραγματικότητα ότι βρισκόμαστε σε περίοδο επαναστατικών προόδων και κοινωνικών μεταπλάσεων απροσδόκητων που αλλάζουν ριζικά τα βήματα της ιστορίας.

Και υπάρχει ο κίνδυνος ο ένας λαός να αφομοιώσει τον άλλο. Οι διάφορες ΠΑΧ απειλούν με βόλτομα, αν όχι με αφανισμό, τους πιο αδύνατους και επηρεάζει στην ξενομανία λαούς, ιδιαίτερα εκείνους που αβασάνισα υιοθετούν την ομοιόμορμη και μπαίνουν σε σχήματα γενικά.

Και γεννιούνται αλλεπάλληλα, σφαιρικά ερωτήματα: Εμείς οι Έλληνες θέλουμε να κρατήσουμε διαγνή την ταυτότητα μας; Αν ναι, πώς θα σωθούμε από απειλή της εμβολής, στον τόπο μας ξένων ανθρώπων και πολιτατών; Πού θα βρούμε τη δύναμη να ανησυχούμε στην υλοκρατία, την παραζάλη του καιρού μας; Τι νόημα θα έχει η ζωή μας αν χάσει τις ιστορικές ρίζες που

της επιτρέπει να αντλεί χυμούς από τη γενεθλία γη και να τους μεταμορφώνει σε καρπούς; Πώς θα δούμε ξεκάθαρα και θα αξιολογήσουμε σαν πρώτη ανάγκη την ελληνικότητά μας, κυριότερα τη βιοτική ευημερία, την οποία οι πρόσφατοι πρόγονοί μας την στερήθηκαν, αλλά κρατήσαν τη σημαία των ελληνικών ιδανικών υψηλά μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο με την αντίσταση τους σε από διάφορες κατευθύνσεις -ισμούς.

Εμείς θα έχουμε τη σύνεση να συλλογιστούμε την μελλοντική πορεία του Ελληνισμού μέσα από τις καίσιμες που την απειλούν και πέρα από την πλατιά στραφή που κάνει η ιστορία της σύγχρονης Ευρώπης; Πώς θα καθορίσουμε το αίμα της ψυχής και της διανοίας μας από τον τόπο που πήδη το έχουν προσβάλλει τα Εξοφλήτα στοιχεία; η υλιστική αντιμετώπιση της ζωής μας;

Πώς θα διατηρήσουμε την εθνική μας φυσιογνωμία; Πώς θα διασώσουμε την πολιτιστική μας κληρονομιά;

Γ' Τρόποι και Στόχοι για την διαφύλαξη της ελληνικής ταυτότητας

Οι στόχοι μπορεί να είναι άμεσοι, μεσοπρόθεσοι και μακροπρόθεσοι. Άμεσος στόχος μας πρέπει να είναι η **περιουλολλη**, ο **στοχασμός** επάνω στα ελληνικά φαινόμενα σε ότι αφορά την ελληνική φυσιογνωμία και πνευματική μας κληρονομιά. Ο **στοχασμός** και ο **σεβασμός** της ελληνικής παράδοσης θα αναβαθμίζει τον κίνδυνο του παντεχνισμού της εποχής μας και το φόβο της αφομοιώσεώς μας από άλλους λαούς και πολιτισμούς.

1) **Στοχάζομαι** ελληνικά θα πει ακριβώς στις ρίζες μου, σκάβω στα θεμέλια μου κι όσο πιο βαθιά φθάσω τόσο στο ανέβασμα θα με καύσει το φως της αυτογνωσίας, της επιτακτικής ανάγκης να κρατήσω την ελληνική μου ταυτότητα, που χαρακτηριστικά της στοιχεία είναι η γλώσσα, η ελευθερία και η χριστιανική ορθόδοξη αντίληψη. Τότε θα βρεθώ αντιμετώπισης με τη δύναμη του Έθνους μας, με την "ρυχική" παρουσία της φυλής" μας.

2) **Σεβασμός στην παράδοση** δεν σημαίνει οπισθοχώρηση. Δεν σημαίνει επιστροφή στις παλιές μορφές διαβίωσης (η σκάφη στην αυλή αντί το ηλεκτρικό πλυντήριο, το αποκαρητημένο έξω από το κτίριο του σπιτίου). Σεβασμός στην παράδοση δεν σημαίνει να αναστήσουμε το ινάφι της ν μαστιγών να μας κτίσουν το σπύτι, ούτε τις υφάντρες να καλύψουν τις ανάγκες του ρουχισμού μας. Σεβασμός στην παράδοση δεν σημαίνει γαστρονομικές επιλογές, χορευτικές επιλογές, δεν σημαίνει κατοχή της παράδοσης, να χορεύεται λ.χ. το λεβεντικό τοσάκι σε στυλ παρούμετος κλασικού μπαλέτου, να κολιτσούν τα δημοτικά μας τραγούδια κάντρι και ποπ μουσική. Δεν σημαίνει ένα φακόλι στο κεφάλι, με φούντα στο σκαρπίνι να θυμίζει το θρωλικό πασαούκι, μια τσέρπα στο ντιβάνι, μια φλακίτη στο πάτωμα, ένα τάγορι στον τοίχο, ένα κακί και χλόκοτρηνα στην τραπεζαρία. Γι' να πει κανείς για τις γιορτές στη μνήμη των αγίων των 1821 που προβάλλονται ξένες ταινίες με περιεχόμενο ζωής και πόνων μιας άλλης χώρας, με θέματα ομιλιών που θυμίζουν κομματική καθοδήγηση, αντιπολιτευτική διάθεση στην οποιαδήποτε κυβέρνηση.

Σεβασμός στην παράδοση σημαίνει Αντίσταση Στο λήθαργα της λαϊκής μας κληρονομιάς **Αντίσταση**: Στην αλλοεπιστία, όχι τη θρησκευτική, την εθνική.

Αντίσταση: Στα Εξοφλήτα στοιχεία, που το ήθος, η κοσμοθεωρία τους μας απομακρύνει από την ελληνική ζωή.

Αντίσταση: Στην επίδραση αυθαρητών εξελίξεων.

Αντίσταση: Στην πολιτιστική αλλοίωση των τρόπων ζωής μας.

Να αντικαταστήσει: το περικό, το απλό (δωριστί ζην) το μόλιωμένο, το υγιές το παράλογο, το λογικό το αγχώδες, το ηρεμο.

Εκτίμηση: Του εθνικού πνευματικού μας πλούτου.

Καταδίκη: Της κατοποίησης της γλώσσας μας.

Αξιοποίηση: των παραδοσιακών δεδομένων.

Επιστροφή: Στις οωτήριες πρωτογενείς μορφές.

Επιστροφή: Στα ελληνικά κείμενα, Σολωμός, Μακρυγιάννη, δημοτική ποίηση, δασκάλους του Γένους, πατέρες της Εκκλησίας κ.α.

Επιστροφή: Στις ελληνοχριστιανικές αξίες: πίστη, πειθαρχία, σεβασμό, ήθος, φιλότιμο.

Συνειδητοποίηση: Ότι όλοι είμαστε ένας κόπος κρικός της μεταβολής, των χαρακτηριστικών του τόπου μας, μιας μεταβολής που συνεχίζεται έως το σήμερα.

Αν αντιταθούμε, αν εκτιμήσουμε, αν καταδικάσουμε, αν αξιοποιήσουμε, αν επιστρέψουμε, αν συνειδητοποιήσουμε τα σημεία που προαναφέραμε, θα μπορούμε να κοινοποιήσουμε με τον Πλήθον τον Γεμιστό "Έλληνες εσμέν το γένος ως η τε πατριος φωνή και η πατριος παιδεία μαρτυρεί".

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΜΠΕΤΧΑΒΑΣ

Είδα το πρώτο φως του ήλιου στο ασταμένο μας χωριό όπου έζησε και το παιδικό του χρόνια. Όταν γυρίσαμε τις στρατιωτικές και επαγγελματικές, διακοπές στο Υπουργείο Παιδείας στον κλάδο της Μηχανοκαλλιέργειας με έδρα τη Λαμία Πανεπιστήμια και αποχρησε δυο αγόρια και μια θύγατρα. Προσφορά σταγόνες αφοσίωσης και αγάπης στην πατρίδα να επιστρέψω στο χωριό μου, στον τόπο που γεννήθηκα και τόσο πολύ αγάπησε. Άρχισε να δουλεύει στα χωράφια των και να ξαναβρίνη ζωή σε τόπους ξεχασμένους και παραμελημένους. Καθόταν από πρωτό και αγνό να περπατήσει με τα αγόρια και τα αγόρια. Εξοφλήσεις και παραμελημένους. Καθόταν από πρωτό και αγνό να περπατήσει με τα αγόρια και τα αγόρια. Εξοφλήσεις και παραμελημένους. Καθόταν από πρωτό και αγνό να περπατήσει με τα αγόρια και τα αγόρια.

Χώρος όμως, εντέλεις ευφρόνως και αναπάντεχα έζησε απ' τη ζωή. Δεν πρόλαβε να γράψει τον κείμενό του. Στις 30-12-91 άφησε την τελευταία του πνοή και επιστρέψε για τελευταία φορά στο αγαπημένο του χωριό, στην τελευταία του κατοικία. Ας είναι ελεηρό το χάρι που σε σπασάει.

ΟΙ ΑΠΟΔΗΜΟΙ ΝΑ ΕΠΑΝΟΡΘΩΘΕΙ ΜΙΑ ΑΔΙΚΙΑ

Ο πολύ αγαπητός μας απόδημος Δημήτρης Κωνσταντόπουλος, που τόσο αγαπάει το Κροκύλιο και τους Κροκυλιώτες, υπέβαλε μια επιστολή-αναφορά στον Πρόεδρο του Δ.Σ. του ΟΤΕ κ. Δ. Κουρεμένο, με την οποία ζητάει να αποκατασταθεί ο δρομικός που θρασυκάτανε ανάμεσα στο οικικόπεδο που αγόρασε ο ΟΤΕ και στο σπύτι του Λεωνίδα Β. Αρμάου. Το οικικόπεδο αυτό όσοι έχουνε κάποια ηλικία γνωρίζουνε ότι ήταν του Χαράλαμπου Χρ. Τριανταφυλλόπουλου και είχε παραχωρηθεί στην Κοινότητα για την ανέγερση Νοσοκομείου πολύ πριν από τον τελευταίο πόλεμο. Όταν λειτουργήσανε Γεωργική Σχολή στο Κροκύλιο χρησιμοποιήθηκε σαν φυτώριο. Μετά τον πόλεμο όλοι γνωρίζουμε τι έγινε.

Από τότε που παραχωρήθηκε, δημιουργήθηκε σιγά-σιγά ο παραπάνω δρομικός ο οποίος μετά την κατασκευή του κεντρικού αυτοκινητόδρομου έγινε κανονικός πια και εξυπηρετούσε κατά κύριο λόγο τις οικογένειες Κωνσταντόπουλου, Αποστολακόπουλου, Σακκαρέλλου κλπ.

Όταν το οικικόπεδο μεταβιβάστηκε στον ΟΤΕ από σοβαρή παράλειψη και αβλεψία της Κοινότητας δεν εξαιρέθηκε ο δρομικός και ο ΟΤΕ μη γνωρίζοντας την πραγματικότητα τον περιέλαθε στο προαύτιο του κτιρίου του Δίκαιου λοιπόν ο κ. Κωνσταντόπουλος διαμαρτύρησε και ζητάει την αποκατάσταση του δρόμου.

Υποχρέωση λοιπόν της Κοινότητας και του Συλλόγου είναι να του συμπαρασταθεί και να τον βοηθήσει με κάθε τρόπο.

Ιδιαίτερα η Κοινότητα πρέπει να φροντίσει να επανορθωθεί η αδικία για την οποία δεν είναι ανεύθυνος.

ΣΑΛΠΙΣΜΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 1

του, Ευχή μας και επιδίωξη μας είναι να αποχρωματιστεί και το Κοινοτικό μας Συμβούλιο και στις μελλοντικές κοινοτικές εκλογές να έχουμε ένα κοινό υπερκομματικό ψηφοδέλτιο, αποδεκτό από όλους τους Κροκυλιώτες, ώστε μονιασμένοι και αδελφωμένοι οι Κοινοτικοί Σύμβουλοι να δουλεύουν απερίσπαστοι και χωρίς ξένες επιρροές, για το καλό του χωριού μας. Δεν χρειάζεται να έχουμε συμπλοκές και αντιπολίτευση και να ταλαιπωρούμαστε. Είμαστε τόσο λίγοι. Ας αφήσουμε τα γαλάζια, τα πράσινα, τα παρτοκαλιά και τα κόκκινα για τη Βουλή των Ελλήνων κι ας είμαστε λευκοί σαν το φως του ήλιου και στην Κοινό-

τητα. Ας μην ξεχνάμε πως μας δαράνει η μεγάλη εντολή και παρακαταθήκη του μεγάλου τέκνου του Κροκυλίου, του Μακρυγιάννη: "Είμαστε εις το εμείς και όχι εις το εγώ". Πρέπει να καταλάβουμε ότι το Χωριό μας είναι, Κοινότητα και Σύλλογος μαζί και ότι τα συμφέροντά τους συμπέτουν. Το Κροκύλιο περπατά με δύο πόδια. Το ένα είναι ο Σύλλογος και το άλλο η Κοινότητα. Όταν τα δυο αυτά πόδια είναι γερά και δουλεύουν καλά, το Χωριό μας πηγαίνει μπροστά. Όταν το ένα ή και τα δυο δεν δουλεύουν σωστά, το Χωριό μας είναι ανάπηρο, κουτσάινει. Απευθυνόμαστε σε όλους χωρίς εξαίρεση, ακόμα

και σ' αυτούς που για όποιο λόγο αδράνησαν ως τώρα ή εναντιώθηκαν στις ενέργειες του Συλλόγου, να δραστηριοποιηθούν και να συμβάλλουν ηθικά και υλικά, ώστε να συνεχίσει ο Σύλλογος με τη δράση του πιο έντονα και πιο αποφασιστικά. Ιδιαίτερα απευθυνόμαστε στους απόδημους, στο ξενιτεμένα μας παιδιά και τους καλούμε να μην μας ξεχνούν όπως και μες δεν τους ξεχνάμε. Καλούμε τη νεολαία μας να αναλάβει τις ευθύνες και την πρωτοπορία, να πάρει στα χέρια της το Σύλλογο και να τον ανεβάσει πιο ψηλά. Έχουμε τόσα πολλά ακόμα να κάνουμε.

A.I.A.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

1) ΔΡΟΜΟΣ ΑΒΑΡΤΟΥΡΥΣΗ-ΔΙΑΣΕΛΟ

Κατασκευάστηκε ο αγροτικός δρόμος που ενώνει την Αβάρτουρρη με το Διασέλο διαπερνώντας 1.500.000 δόλ.

2) ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟ ΔΡΑΚΟΥ

Διατέθηκε επιπλέον πλάτος 150.000 δόλ. μόνιμο για την υδροκρήνη της Δεξιόστης από Υδρολόγο Δράκου.

3) ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ "ΤΟ ΛΙΒΑΔΙ"

Ολοκληρώθηκε η κατασκευή και η άσκηση τοπικών στο "Λιβάδι" για την εκπαιδευτικότητα των Ψυχολογικών Κέντρων (ΝΠΣΚΟ) "Το Λιβάδι", διαπερνώντας ως τότε 1.950.000 δόλ.

4) ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ

Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες ανακατασκευής και νέων κατασκευών καθώς και αυτοκινήτοδρομίες μέχρι το περσινό του Κοινοτικού Αγροτικού Ιατρείου, που όπως είναι γνωστό είναι θετικό προς την Κοινότητα για το σκοπό από τον πληθυσμό χωριανών μας Κωστάριανου Π. Σίδηρ. Η δαπάνη για αυτές τις εργασίες φτάσαν τα 6.500.000 δόλ.

5) ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΥΣΗ-ΑΓΟΡΑ

Έγινε η διάνοξη, μέρους στο οπίσθιο του Θεοσκόπειου Συναγώγιμου, του Κοινοτικού Δρόμου που συνδέει τη Μεγάλη Βρύση με τον κεντρικό δρόμο περνούσας από το Αρματοκράκι ως Σπαροκλήσι. Έγινε επίσης διάνοξη του δρόμου μέρους στο Κοινοτικό Κατάστημα για την οδό παλαιότερα μικρο-τάπητ του οικοπέδου του ο Χαρτελάου Δ. Κιανός, διαπερνώντας συνολικά 250.000 δόλ. από Κοινοτικές πόρους.

6) ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Ολοκληρώθηκε η ανακατασκευή και η ασφαλίτικωση του Κεντρικού Δρόμου των Κροκυλιωτών και μέχρι την πηγή Λαοσάτι. Έτσι κατασκευάστηκαν προβλεπόμενες αποκλισηνίες.

7) ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΣΠΙΑΤΟΡΙΟ

Αναστήθηκε η λειτουργία του Επισπιατορίου της Συναγωγικής Επιτροπής στην χωριανή μας Χρ. Παναγιώτισσας. Ηδη λειτουργεί κανονικά και μας δαπάνη με τους εθνικούς πόρους του και την αμοιβή παροχής.

Για τις Αποκλισηνίες υπάρχουν οι δημοσιεύσεις κυλιωτών.

ΔΩΡΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Ο εθνικός χωριανός μας Θανάσης Κ. Σιτίτης δώρησε στην Κοινότητα 50.000 δόλ. στη μνήμη της μητέρας του Ελένης.

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ

Στις 8-11-91 υπέβαλε την παραίτησή του το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου κ. Αθανάσιος Χ. Μπακαρέζου. Τη θέση της κατέλαβε η κ. Ευθυμία Ψητά, αναπληρωματικό μέλος του Δ.Σ.

Λυπούμαστε που θα σταθερώμε τις υπηρεσίες της κ. Μπακαρέζου, η οποία υπηρετεί πολύ δραστήρια και προσέφερε πολλά στη Σύλλογο. Την ευχαριστούμε και πιστεύουμε ότι θα εξακολουθήσει να εργάζεται για το Σύλλογο μας με το ίδιο ενδιαφέρον και σαν απλό μέλος.

ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕΣ

Θυμηθείτε να μας στείλετε τις παραδοσιακές και τις πιο καλές σας Συνταγές. Θέλουμε να τις δοκιμάσουμε. Έχουμε ανταπόκριση από τις χωριανές των Η.Π.Α. και Καναδά. Τηλεφωνώσατε στην κ. Εθή Ψητά 751.6463

3ο ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ Β. Δ. ΔΩΡΙΔΑΣ

Εισήγηση ΜΑΡΙΑΣ ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΤΡΙΚΗ

Η ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 3

Δ. Προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς

Η διατήρηση της φυσιογνωμίας των χωριών και ιδιωτικών κτιρίων, η σωστή κατασκευή είναι καθοριστικό στοιχείο της πολιτιστικής μας παιδείας. Υπάρχει "κοινωνία σπιτιών" όπως και κοινωνία ανθρώπων. Ο μη σεβασμός στη δόμηση που πρέπει να εναρμόζεται με το παρελθόν και το φυσικό περιβάλλον, η ερωφία των σημερινών πολτών και οικισμών είναι απεικόνιση θύσου. Ο σεβασμός των παλαιών κτιρίων και κατασκευών (εκκλησιών, ξωκκλησιών, ιδιωτικών κατοικιών, κρήνων, πλάτειων κ.α.), αλλά και η δόμηση νέων κτισμάτων στο χωριό μας σύμφωνα με την αρχαία ιστορία και φυσική είναι έργο εθνικό. Γκεμίζοντας τη ολλανδική οδό της μορφής τους, γκρεμίζονται και τα εθνικά μας ερείσματα.

α) Διατήρηση και συντήρηση παλαιών κτιρίων. Μπορεί στα χωριά μας να μην υπάρχουν κτίσματα μεγάλης ιστορικής σημασίας, ούτε υψηλής ποιότητας, όμως υπάρχουν πολλά που έχουν τη σφραγίδα της τέχνης παλαιών μαρμαρίων, ασπυδαστών μιν, αλλά οδηγημένων από τα ένστικτα της ελληνικής "φιλοκαλλιίας" και της "δαρκής" λάτρητας, όλα σχεδόν συγκέντρωναν τα τρία κυριότερα στοιχεία της οργανικής οντότητας ενός κτιρίου, το στέρεο και το εξοπλιστικό χτίσιμο, την καλή γειτνίαση και την πρακτική ομορφιά (μέγιστο, κερκικών συνθηκών) και του συνόλου των άλλων σπιτιών. Το κτίσμα αυτό υπάρχουν ακόμη ευτυχώς σε κάθε χωριό μας, μερικά από αυτά αριστούν ζωηρών δεκαετιών 2-3 αιώνων και είναι άλλα ιδιωτικά, τα περισσότερα κοινοτικά, όπως οι εκκλησίες, τα ξωκκλήρια, οι κρήνες, οι πλάτειες", και άλλα που μπορεί να μην έχουν μεγάλη ιστορική σημασία, αλλά έχουν λαογραφική, όπως είναι τα ευτελή αγροτικά καλύβια, εγκαταλειμμένα στα χέρια και τα απόρητα χωράφια, μίλια στις ακροατούρες, σπυροκάρφια αρσενά και πεδίνα λιβάδια, που ο χρόνος μέρα με τη μέρα τα ερειπώνει. Τα αφανίζονται.

Πολλά από τα παλιά κτίρια μισρούν να προστατευθούν, να βικωρθούν σαν διατηρητέα και συντηρητέα από τις κλινοτήτες και κυρίως από τους Σύλλογους και να χρηματοδοτηθούν από τα τέτα και τις χοροσπερίδες, που νοι μεν δεν αντηθούν το λαϊκό πολιτισμό και τις παραδόσεις, αλλά από τα εσοδα τους διαρκώς επιδιορθώνονται. Αιώνια κτίρια στην Πετρούπολη, στο Παρίσι, στο Λονδίνο και αλλού, διατηρούνται στην αρχιτεκτονική τους μορφή - τουλάχιστον στην εξωτερική όψη - και επισκευάζονται ή διαφρασκίζονται στους εσωτερικούς χώρους - πράγμα που κόναμε κι εμείς στην Αθήνα στην περιοχή της Πλάκας κι αλλού στη πρωτεύουσα μας που η αρχιτεκτονική μορφή της τις τελευταίες 4-5 δεκαετίες την κληρονομήσεν κατά τη ρήση του Γιάννη Βενάκη "Πόλη χωρίς επιστροφή".

β) Οικοδόμηση νέων κτιρίων

Η εγκατάσταση των χωριών και ο χρόνος συνετείναν να ερειπώθουν πολλά κτίρια, ιδιαίτερα σπια. Το ρεύμα επιστροφής στα χωριά μας απαιτεί την ανακαίνιση στα γονικά χωριά. Τυγίνεται στην περίπτωση αυτή όσον αφορά τα σεβαστά στον τοπικό αρχιτεκτονικό τύπο. Ο καθένας παίρνει μια συμβολική άδεια από την κοινότητα, αλλά ο καθένας κτίζει το σπίτι του όπως θέλει. Τι πρέπει να αποφεύγεται: Τις απαιτήσεις του σμύρου στις κάθε λογής αντιστάσεις που κατασκευάζονται από ανεπαρκή πέδρα και ακαλλιέργητη φινιρίσια. Δεν πρέπει να μισηθούμε π.χ. το μοντέρνο σκίμα των βάλτων των οθωνικών προσώπων, τη λησιώτικη τεχνοτροπία και να γίνουμε σπιαί ενός νέθου περιβάλλοντος, αλλοιωμένου, νεοπαραδοσιακού, χωρίς παρελθόν και με μέλλον αρκετό.

Στα κτίσμα των νέων κατοικιών δεν αποκλείεται η πρωτοτυπία και έμπνευση, αρκεί να γίνεται στο πλαίσιο του φυσικού περιβάλλοντος και της δομής του συλλογού των άλλων του χωριού σπιτιών, γιατί όπως είπαμε υπάρχει και "κοινωνία σπιτιών" κι ένα διαφορετικό-μοντέρνο ή νησιωτικό-κτίριο φινιρτάει περιθωριακό. Ανάγκη να προσέξουμε:

- 1) την εξωτερική μορφή
 - 2) τα οικοδομικά υλικά (πλάκες, κεραμίδια, κλπ.)
 - 3) τον αρχιτεκτονικό τύπο της περιοχής
- Οι όροι αυτοί δεν σημαίνουν στεία μίμηση. Το Γήλιο με νόμο χρόνια τώρα θεωρείται διατηρητέο μνημείο. Έχουν καθιερωθεί εκεί νέοι όροι για την ανέγερση και την επισκευή των οικιών. Και ραπία; χρειάζομαστε κι εμείς εδώ νόμο για να κατανοήσουμε και να σεβαστούμε την αρχιτεκτονική παράδοση ή τα υντέλα που δίνει για ορισμένες περιοχές το ΥΠΕΧΩΔΕ;

2. Τρόποι επίτευξης της προστασίας των έργων λαϊκής τέχνης

- α) Περισύλλογη έργων που κινδυνεύουν από καταστροφή, πώληση, κλοπή.
- β) Διασφάλιση σε σκευοφυλάκια αντικειμένων (ζωγραφίες (εικόνες), αγιογραπία (κοσμήματα, μπουρνούζες, ξίφη, τόξα ή εκκλησιαστικά είδη, ασπόμενα θυμιάτα, διακοσμητικά κ.α.)
- γ) Καταγραφή όσων δεν διατρέχουν άμεσο κίνδυνο. Αντικείμενα λαϊκής χειροτεχνίας. Η καταγραφή σκοπό θα έχει την επισήμανση των χωριών που διασώζονται αξιολογός αριθμός έργων.
- δ) Εξαντητική δημοσίευση των αντικειμένων που βρίσκονται σε ιδιωτικές και κοινοτικές συλλογές και σκευοφυλάκια.
- ε) Ενημέρωση για το λαϊκό πολιτισμό και παραγωγή του με εκδόσεις, εκλαϊκευτικά έντυπα, αρθρογραφία στα τυπο, διαλέξεις.

Παραρτητικά: θα μπορούσαμε εδώ να αναφερθούμε και στην **περισύλλογη και καταγραφή** λαογραφικού υλικού. Ήδη και έβμο που επιβιώνουν με αντοχή μέχρι σήμερα και που η επισήμανση τους αποδεικνύει την αξιολογία ιστορική μας συνέχεια. Πιστεύω, από την περιή μου στη συγγραφή του λαογραφικού μέρους του βιβλίου μου για το Χωριό, ότι και σε άλλα χωριά όλο και κάποιο τρανούδι, παρμούδι, γνωμικό κ.α. μας έχει ξεφύγει χωρίς να καταγραφεί. Το δρόμο της Λαογραφίας τον άνοιξε ο Ν.

Πολίτης, ο Δ. Λουκόπουλος, τον συνέχισαν οι Δ. Λουκάτος, Ι. Ηλιόπουλος και θα παραλάβουν τη σκυτάλη νέοι δημιουργοί, φιλόδοξοι και ερασιτέες της παράδοσης που διακατέχονται από τον λαογραφικό πυρετό και μπορούν να προσφέρουν. Η έρευνα δε σταματάει ποτέ.

ζ) Εμπλουτισμός των βιβλιοθηκών με βιβλία ιστορικού και λαογραφικού περιεχομένου

Τα σημεία που θέσαμε για την προστασία της λαϊκής μας κληρονομιάς αφορούν στη δράση ενός εκάστου χωριού. Προτείνω επίσης και κοινή δράση των 13 χωριών.

Συλλογικοί στόχοι των 13 χωριών

Α) Έκδοση Λευκώματος
Με το σκεπτικό ότι σήμερα στην Ευρώπη τα αναπτυξιακά προγράμματα αφορούν γεωγραφικές ενότητες με κοινά προβλήματα και κοινές επιδιώξεις κι όχι μεμονωμένα χωριά, και μιο και η Β.Δ. Δωρίδα αποτελεί γεωγραφική και ιστορική ενότητα θα πρέπει την έκδοση από κοινού φωτογραφικού Λευκώματος που θα περιέχει ο, τι αξιολογώτερο έργο τέχνης διαθέτει το κάθε χωριό (εννόη από το ιστορικό-λαογραφικό παρελθόν του). Το υλικό θα αξιολογηθεί ειδική επιτροπή εμπειρογνομένων από το δημοτικό της Δωρίδας ή και ανάγκη και από άλλους ελληνες ειδήμονες. Το Λευκωμα μπορεί να επιδοτηθεί από διεθνή οργανισμό, της ΕΟΚ, του Συμβουλίου Ευρώπης, της Ουνέσκο, που έχει επιδοτήσει ανάλογες πολιτιστικές εκδόσεις. Αν όχι από διεθνή οργανισμούς, μπορούν να τα εκδώσουν οι κοινότητες της Β.Δ. Δωρίδας με τη βοήθεια του Υπουργείου Πολιτισμού ή άλλων παραγόντων (π.χ. Τραπεζίτη). Στο Λευκωμα θα περιέχονται έργα:

- 1) **Λαογραφικής:** ένα από τα χαρακτηριστικότερα έργα της λαϊκής τέχνης είναι η υπαίθρια πέτρινη ή μαρμαρή βρύση που κάποτε δούρασε αρχαίες λατρευτικές αναμνήσεις (δεδιδακτικές, λαϊκών θρύλων, να υπερασπισκοσε φυλάκες των σπηλιών που κατακράτησε στα νερά και δεν αφήνονυ κάποιον να πει και να αντήλασει). Οι γλυπτικοί διάκοσμοι των κρήνων κάποτε πλαισιώνοντο με συμβολικά θέματα όπως ο σταυρός, η γοργόνα, παραστάσεις δράκοντων κ.α. Κάποτε ο λαϊκός γλυπτός εμπνέεται από την ιστορία του χωριού, όπως στις βρύσες του Κροκυλίου που σκόληζε στα 5 απόριά της μορφές των αρχοντών της κοινότητας του περασμένου αιώνα.
- 2) **Έργα ξυλουργικής:** τέμπλα, εκκλησιών με διάφορα μοτίβα: ζωικά, φυτικά, ανθρωπομορφα (ολύγλυφες μορφές αγγέλων κ.λπ.) Άμβωνες σε σχήμα μισού αντιστραμμένου κώνου, ταβάνια, εκκλησιαστικά είδη (κηροπήγιο, σταυροί, κ.α.), οικιακά σκευή, ποιμνικά γλυπτικά (ροκέες, νεύτρες κ.α.) σπαργιάδα (για την αποτύπωση ανάγλυφων παραστάσεων στις λειτουργίες) κ.α.
- 3) **Έργα υφαντικά:** περισσότερα από κάθε άλλο είδος της λαϊκής μας τέχνης η υφαντική μας δίνει τη δυνατότητα μιας ευλαστικής αυτογνωσίας, ανθρώπινης και εθνικής. (Εθνικής, διότι από τα θέματα της και στην τροπή των συνθέσεών της, στην ποικιλία και στο συνδυασμό των χρωμάτων βρίσκουμε αρχαίες ελληνικές και βυζαντινικές φαιβόλες, οικιακές και ξένες επιρροές).
- 4) **Έργα κεντικής (καρσελής, παυκισια, ποδιές, σεγκουνες) και χρυσοκεντικής (κληρονομία της βυζαντινής χειροτεχνίας, άμεια, επιπόλια, επιτροχέλια, αρχιερατικό σάκι κ.α.)**
- 5) **Αντικείμενα μεταλλοτεχνίας** (τέχνη που ακτήθηκε κυρίως στα χρόνια της Τουρκοκρατίας). Οικιακά σκευή, κομψά κ.α., αγιογραφίες, κοσμήματα (μπαρουνόθες, ξίφη, τάσια (όπως αυτό του Μακρυγιάννη), θυμιάτα, αγία ποτήρια, κ.α.

Β' Κοινός επίσης οι επομνοί στόχοι:
Κατάλογος αρχικών κοινοτήτων: έγγραφα, μητρώα κ.λπ. (όσων φυσικά δεν απολήθουν στα Αρχεία του Κρατού, όπως π.χ. οι κατάλογοι αγωνιστών του 21 κ.λπ.), ιδιωτικών αρχείων.

Γ' Αξιοποίηση Αποκλεισμάτων
(Καταργούνται σε σπήλιές κατά τη διάρκεια των τουρκοσλαβικών επιδρομών πια και μετά το 21). Συντήρηση και φωτογράφιση των προστατευτικών λιθορμύων της εισόδου, όπως π.χ. της Αποκλειστικής του Δικωρίου, στην περιοχή της Κρέκρας, στη κορυφή "Βουνού της Κωστήρτσας" (2249 μέτρα).

Δ' Διαγωνισμοί Χορευτικοί (πιατά εικόνια του λαϊκού μας πολιτισμού), **Μουσικοί** (κλαρινό, φλάουτο, πιλάκι κ.α.), **Ποιητικοί, Απαγγελίες, Τραγούδια** (και της τάβλας) και τέλος **Αθλητικοί**.

Ε' Διαλέξεις - Σεμινάρια
Το καλοκαίρι, στα χωριά (στα πνευματικά τους κέντρα, στις πλάτειες) και το χειμώνα από Κέντρο Ρομαειωτών στην αιδουσα Διοική Αδελφότητα, στις εκδόσεις των Συλλόγων, με θέματα ιστορικά, λαογραφικά, λαϊκής τέχνης (με προβολές φωτοειχών διαφανών), παρουσιάσεις βιβλίων Δωριέων συγγραφέων και μη Δωριέων, που τα βιβλία τους αναφέρονται στη Δωρίδα και γενικότερα στη Φωκίδα, παρουσιάσεις απομνημονευμάτων Ρομαειωτών καπετανείων του 1821 κ.α.

ΣΤ' Θεατρικές Παραστάσεις-προβολές ταινιών: ηθογραφικού, λαογραφικού, ιστορικού περιεχομένου.

ΣΤ' Ξεναγήσεις - εκδρομές
του ενός χωριού στο άλλο σε χώρους ιστορικού και λαογραφικού ενδιαφέροντος με σκοπό:
α) τη σσφίξη των μεταξύ τους σχέσεων και β) τη γνωριμία με τον πάτριό χωρο.
Η υλοποίηση των προτάσεων με σκοπό την διασφάλιση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς αποτελεί θέμα που δεν ενδιαφέρει μόνο τοπικά τη Δωρίδα, αλλά θέμα πολλαπλά σημαντικό για το Έθνος και δικαιούται να διεκδικήσει πέρα από το ενδιαφέρον της πολιτείας και τη συμπάρταση προσημοκλήτων και ιδρυματιών, τόσο της Ελλάδος όσο και του Εξωτερικού (ΕΟΚ, Ουνέσκο).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΦΩΚΙΔΟΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

Έτσι κατόπιν των ενεργειών του Σεβασμιωτάτου, έχουμε τη μεγάλη χαρά και Ευλογία οι καλοκαί της Φωκίδος Κλήρος και Λαός, προσέχοντες του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ, στις 18 Δεκεμβρίου με τη πρωτοβουλία της Πόλεως Αμφισσης τη συμμετοχή Νομαρχιακών, Δημοτικών, Διαιτητικών και Στρατιωτικών αρχών του Νομού Φωκίδος με το πλάθος του ευλαβούς λαού, υποδεχθήματε τα Τίμια Δώρα. Στη συνέχεια εν ποιοτή πρωτοβουλιών της Φιλαρμονικής και των Ιεροφιλών και του Κλήρου προς τον Μητροπολιτικό Ιερόν Ναόν της Ευαγγελιστρίας όπου έγινε Εσπερινός και εσπεροεπίθνη πλουμιστά.

Εν συνέχεια τα Τίμια Δώρα προς Ευλογία των πόρων προσκομικών τα μετέφεραν ειδικής συνόδου Κληρικών και Μοναχών προσέχοντες του Σεβασμιωτάτου οι άλλες Ιερές Νοσού, όπου εκτελέσθησαν Θεία Λειτουργία και άλλες ακολουθίες στις Πόλεις Λιβαδεινάς, Ευσταίων, Ευλαξιδίου, Πέσης, και διά μέρους της Ιστορικής Πόλεως Γραβιάς απομακρύνθη οι τιμωτές λαός μετά διαβρών το Τίμια Δώρα, επιζητήσαντες από τον Κύριον και Θεόν μας διαπραγματών της Μεγαλόδοξης Παναγίας τα δώρα στη συνάλη απόν ταπεινόγητο και καλόν πρόδηξή μας κ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΝ δια το καλόν τη Ηουάνου και να σκετάσει ο ευαθρόωπιτες Κλήρος Άρχοντας και αρχιερωνας να βάλουν εν Μηνίονα εν βεστήη και ομώνα προς δόξαν και τιμήμας της Αγίας Γούδας.

Γ. ΠΟΡΕΙΑ ΑΓΑΠΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Αντιμετώπιζοντας με ταπεινήν και Επισκοπικήν της Πόλεως Μητροπολιτικήν μας στην Αμφισσα, Εσπερινή ποσάη τελέξη, πρωτοβουλιών του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑ και με τη συμμετοχή Κληρικών, λοιπών στελεχών της Μητροπολιτικής μας ή ιδιωτικών ή μερικών αξιωματικών των Εκκλησιαστικών Σχολείων της πόλεως μας, πρώτα από τις Φωκίδες όπου μοιράσθησαν δώρα που εμψύχωναν τα κάλυτα και στην συνέχεια στο Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Άμφισσης, όπου ο Σεβασμιώτατος επισκέψθη διάκριτα τον κάθε ασθενή εισλογώντας τους και προσφέροντάς τους δώρα. Μετά την επίσκεψη στο Νοσοκομείο Αμφισσης ο Σεβασμιώτατος μετέβη στην Γέτα όπου και επισκέψθη το Λημενικό και την επόμενη μετέβη στην Αντίκρηρα όπου επισκέψθη την Αρχειοποιή Βάση, επιχίθησε στους Αδελφωτικούς και ομώτες και κατόπιν επισκεψθη το Λημενικό Ανταθήρα.

Δ. ΕΘΡΤΑΣΤΙΚΗ ΔΕΞΙΩΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Στις 3 Ιανουαρίου 1992 ήμια Παράσκεψη και όρη 11 π.α. η Ιερά Μητροπολιτική μας στα πλαίσια των προσπαθειών της να βελτιώσει κ.α.α. στον πάλο των νέων, που αποτελούν ελπίδα το μέλλον και την υλαδα της πόλεως μας, οργάνωσαν δεξιώση για τους φοιτητές φοιτητρες, σπουδαστές και σπουδαστριες, όπου έγινε κοινή Βραδιάστιας με επίκεντρο χορευτικό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας, κολής και νεολαίο μνηστήν από ένα χωριό της Πωκίδος τον τομάη της νέας γενιάς.

Η δεξιώση ολοκληρώθηκε με αλληλογράμμα των προσκεκλημένων και αστυνομία μικρών ενθιμίων.

Ε. ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΑΓΑΠΗΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΚΟΙΤΟΥΣ

Ανήμερα την Πρωτοχρονία και σκέως μετά την Αρχιερατική Θ. Λειτουργία, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Αθηνάγορας, ειδοθήκαμε με την συνουσία Ιερώων, με την φλόγα της πιστοσύης και καρδιάς που πάντα την διακρίνει και ποσείνα πάντα κοντά στους ποταμίνους, ανημέρωτους και κατακοιτούς αδελφούς μας, επισκεψθη τότε στην Αμφισσα, έσο και στην Γέτα τους καλωσόμιστος αδελφούς μας και συγκεκριμένα αρκετές ταπεινότητες οικογένειας.

Τόνασε με ιδιαίτερα λόγω αγάπης το ήλιο των προσώπων που υποδέχθησαν, προσφώνώντας τους παρβόχονα και διάφορα δώρα καθώς και υλική βοήθεια.